

[Annette Just]

svar? Det tror jeg ikke hr. Pelle Voigt med oprigtighed kan sige at han er forundret over. Medlemskabet af NATO er hr. Pelle Voigt måske også forundret over at vi går ind for?

Jeg mener, at vi har stået så mange gange i diskussioner her om forsvars- og sikkerhedspolitiske problemer, hvor vi har tonet fuldstændig rent flag, og vi går ind for troværdighed med hensyn til at ville forsvare det, der er dansk. Men når vi så taler om at forsvare danske handelsskibe i Den Persiske Golf, der har bedt om hjælp, er det, vi i Fremskridtspartiet siger, at vi godt kan se, at der ikke er råd, for det er en meget bekostelig affære. Lad os derfor finde en alternativ løsning. Og her er det, vi giver svaret.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg synes, man skal notere sig her – og i øvrigt også i forsvaret og alle andre steder, hvor man følger med i den sikkerhedspolitiske debat – at et troværdigt forsvar efter Fremskridtspartiets opfattelse fra i dag med fremsættelsen og behandlingen af dette forslag er et forsvar, der bl.a. er baseret på privat brugerbetaling. Det er en overordentlig interessant politisk nyudvikling, som jeg tror ville blive hilst med megen undren, nogle steder også med megen bestyrtelse, men under alle omstændigheder med meget stor interesse, hvis det ikke lige var, fordi forslaget i sig selv og Fremskridtspartiet som helhed er meget svært at tage alvorligt i længere tid ad gangen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 139:

Forslag til folketingsbeslutning om ungdomsråd og ungdomsrådgivning.

Af Carsten Andersen (SF) m.fl.
(Fremsat 25/3 88).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Det er på mange måder noget ret opsigtstvækende, SF her foreslår skal gøres muligt, nemlig at oprette ungdomsråd, ungdomsteam og åben ungdomsrådgivning. Det har været muligt i 10 år, siden 1978, men man kan sige, at det, vi gør i dag, er at fejre 10-års-jubilæet, og lad os da gøre det.

Erfaringerne gennem disse mange år viser, at formelt oprettede ungdomsråd baseret på en slags almindelig valgret for en bestemt aldersgruppe har haft meget vanskeligt ved at fastholde interessen blandt de unge. Flere af de mest succesrige ungdomsråd, som blev oprettet i ungdomsåret, har allerede nedlagt sig selv på grund af manglende interesse, og vel at mærke manglende interesse hos de unge.

Det skyldes måske i nogle tilfælde, at sådanne ungdomsråd ikke har haft andet end rådgivende beføjelser, men det skyldes nok også, at for de såkaldte uorganiserede unge er formelle strukturer for et repræsentativt demokrati desværre ikke umiddelbart fristende – jeg siger »desværre«, for hvis det var fristende, ville der være så meget, der var meget nemmere.

Derfor eksperimenterer man også, bl.a. i Ebeltoft, hvor man har fået nogle penge af den pulje, som hører til det såkaldte 10-punkts-program, med andre former for kvalificeret indflydelse og for engagering af unge i sådanne lokale forhold. Det ser ud til, at indflydelse og medansvar især kan administreres i forbindelse med konkrete opgaver, konkrete aktioner.

Derimod er der nogle steder lokale ungdomsfællesråd baseret på de lokale ungdomsorganisationer, altså ikke på almindelig valgret, men på de lokale ungdomsorganisationer, som har fungeret godt og stabilt i en længere årrække, men ofte er disse fællesråds opgaver begrænset til spørgsmål, som angår ungdomsforningslivet alene.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Kommunerne kan allerede nu gennemføre forskellige former for ungdomsråd, bl.a. i kraft af den kommunale styrelseslovs § 17, stk. 4. Jeg synes ikke, vi skal give kommunerne pålæg under denne paragraf; jeg synes, vi skal lade dem arbejde videre og forsøge sig frem på dette felt.

Jeg kan også forstå, at SF har opgivet tanken om, at det skal være obligatorisk, nu skal det være en mulighed, og så er det blot, jeg siger, at det allerede er en mulighed, som har været benyttet, ikke altid med succes, men der er dog nogle steder, hvor man stadig benytter sig af den mulighed.

Med hensyn til ungdomsteam synes jeg, at forslagsstillerne røber en vis mangel på kendskab til, hvad der foregår i kommunerne. Man har altid kunnet oprette ungdomsteam. Lige siden 1978 har de lovbestemte beskæftigelsesmidler kunnet anvendes til at betale for det, og siden 1982 har loven om ungdomsvejledning givet et skræddersyet grundlag.

Ungdomsteam har været etableret i en række kommuner siden vedtagelsen af lov om ungdomsvejledning fra 1982. En landsdækkende undersøgelse fra 1984 viste, at der allerede på det tidspunkt var oprettet ungdomsteam i over halvdelen af landets kommuner. Sammensætningen varierer fra kommune til kommune, men i det mindste er der altid en repræsentant for arbejdsformidlingen, socialforvaltningen samt skole- og ungdomsforvaltningen.

Erfaringer fra det praktiske arbejde med ungdomsteam bekræfter, at ordningen medvirker til, at den enkelte unge i højere grad modtager en sammenhængende behovsrettet vejledning.

I cirkulæret om ungdomsvejledning fra juni 1986, som knytter sig til videreførelse af loven om ungdomsvejledning, betones vigtigheden af at sikre et effektivt samarbejde om vejledning gennem ungdomsteam, og samtidig beskrives mulige arbejdsopgaver for ordningen.

Undervisningsministeriet har gennem information og kursusvirksomhed fulgt cirkulæret op, og der findes nu i de fleste af landets kommuner ungdomsteam, som dels medvirker til at sikre, at viden og erfaring fra de deltagende ordninger kommer den enkelte unge til gode, dels indgår som et væsentligt kommunalt led i det i forvejen etablerede regionale vejledersamarbejde, nemlig de vejledningsfaglige udvalg og de regionale udvalg.

Hvad angår ungdomsrådgivningen, vil jeg kort sige, at under forskellige betegnelser er der etableret forskellige former for ungdomsrådgivning, fortrinsvis i større byområder. Alle har stort set det samme sigte, nemlig at give unge en samlet vejledning på ét sted. Man kan derfor sige, at det på en vis måde er en særlig måde at organisere ungdomsteamtanken på.

Når ungdomsrådgivning ikke er så udbredt, skyldes det især, at kommunerne de fleste steder har foretrukket at oprette ungdomsteam i stedet, men der er intet i eksisterende lovgivning, som forhindrer kommunerne i at etablere ungdomsrådgivning.

Konklusionen er, at de muligheder, SF vil give kommunerne, har disse i forvejen, og derfor synes jeg ikke, dette forslag er særlig nødvendigt.

Jeg har to afsluttende bemærkninger. Den ene går på nogle detaljer i SF's forslag. Jeg synes, der står »skal« for mange gange. Jeg tror ikke, det er godt at kombinere ordet »mulighed« med ordet »skal« på den måde, som det sker mange steder i SF's forslag. Man vil åbne mulighed for noget, som så absolut »skal« være på en ganske bestemt måde. Det tror jeg ikke er klogt, og jeg er glad for, at vi ikke har disse »skal«er i funktion i øjeblikket.

Den sidste bemærkning går på det rent sproglige. Jeg kan ikke fordrage ordet »team«. Hvad hedder det egentlig i flertal? Hedder det teams eller hvad? Kunne vi dog ikke tale dansk?

Pernille Forchhammer (S):

Det forslag om oprettelse af ungdomsråd og ungdomsrådgivning, som vi i dag skal behandle, er jo næsten en tro kopi af det forslag, SF fremsatte i november 1985. Forslagsstillerne har dog denne gang, som ministeren også påpegede, udeladt de mange detaljer samt det forpligtende udtryk: der skal etableres; i dag hedder det, at der gives mulighed for etablering.

I og for sig kan vi principielt godt i dag tage en beslutning om, at der skal gives mulighed for etablering af f.eks. ungdomsråd og ungdomsrådgivning, men efter min opfattelse – og det har ministeren også lige nævnt er hans opfattelse – eksisterer disse muligheder for en stor dels vedkommende allerede. Det vil forslagsstillerne måske uddybe nærmere på et senere tidspunkt.

[Pernille Forchhammer]

Hvis vi tager beslutning om det i dag, må det være en understregning af, at vi synes, det er netop disse foranstaltninger, der skal opprioriteres, og derfor vil jeg godt spørge forslagsstillerne, om ikke beslutningen i dag mere er af principiel karakter, end den har en rent praktisk betydning. Kommunerne kan jo fortsat gøre, som de vil, også i tilfælde af, at forslaget skulle blive vedtaget.

Vi er i Socialdemokratiet meget enige i intentionerne med forslaget, hvis jeg altså har forstået intentionerne korrekt, og når jeg sætter spørgsmålstegn ved det, skyldes det, at jeg ikke synes, at intentionerne harmonerer fuldstændig med forslagets indhold. For mig at se er formålet med forslaget at inddrage ungdommen betydelig mere i de lokale beslutningsprocesser, i kommunens sociale liv og i arbejds- og uddannelseslivet, og her er vi fuldstændig enige med SF. Det er en vigtig problemstilling, vi står over for, men vi synes ikke, at forslaget indeholder den rigtige måde at løse problemerne på.

Der foreslås oprettelse af ungdomsråd i landets kommuner. Jamen der er i dag et antal af eksempler på eksisterende ungdomsråd, som ikke fungerer, fordi de ikke er tilfreds med den måde, rådene fungerer på, og ikke synes, man er nået et skridt videre i problemløsningen – måske snarere tværtimod nogle steder. Jeg tror ikke på, at man nogen sinde vil opnå det ønskede resultat gennem oprettelse af ungdomsråd, for det, som vi unge oplever med ungdomsrådene, er, at vi via vores holdninger og behov bliver isoleret i en lille fin boks, der hedder ungdom, og ungdom er ikke karakteriseret ved behov, evner, ideer, problemer m.v. Nej, det er i stedet for en kasse, som indeholder et aldersinterval, og her kunne jeg godt tænke mig at spørge forslagsstillerne, hvad det er for et aldersinterval, man her tænker på, når man snakker om gruppen af unge.

For mig og for Socialdemokratiet at se er ungdomsråd ikke vejen til ligestilling af ungdommen, og det er efter vores mening en ligestilling, vi har brug for. Det er uhyre vigtigt, at unge får indflydelse på den lokale politik og på beslutninger, der har med deres hverdag at gøre, men der er jo ingen steder i dag, hvor unges hverdag er totalt isoleret fra andre aldersgrupper. Hvorfor skal deres kompetence så indskrænkes til kun at omfatte dem selv uden rela-

tion til andre grupper? Har vi ikke båse og kasser nok i dette samfund? Hvis man virkelig vil give os unge indflydelse på vores situation, så ligestiller man os med andre grupper i samfundet, man giver os en reel indflydelse og et ansvar på vores arbejdsplads, i uddannelsesinstitutionerne, i fritidsforeningerne, i beboerhuse- ne, alle steder, hvor unge færdes.

For at det kan fungere, er det også vigtigt, at der er adgang til information for unge, så f.eks. Kommuneinformation også formuleres, så unge føler indholdet vedkommende, og at det distribueres de steder, hvor unge færdes, så unge inddrages i kommunens fællesskab, frem for at man laver et isoleret og dermed efter vores mening også et indskrænket fællesskab for unge alene. Der er behov for en betydelig større tolerance generationerne imellem, for at vi tør bruge hinanden og hinandens erfaringer, og ungdommen har et hav af erfaringer. Vi er vokset op i en tid med andre internationale og teknologiske rammer og har derfor også naturligt en anden indgangsvinkel til en række spørgsmål. De erfaringer skal bruges, og de skal have lejlighed til at udvikles, bl.a. i samspil med de mange erfaringer, som alle andre aldersgrupper har.

At give unge en sådan indflydelse og placering i kommunen er et brud med den hidtidige politik, hvor man forgæves søgte efter en ny kasse eller et nyt sidespor til ungdommen. Det kræver en målrettet hensyntagen til unges behov. Jeg kan derfor godt være enig med forslagsstillerne i, at der er behov for en eller anden form for ungdomsteam eller – hvis man skal vælge et mere dansk ord – ungdomsgruppe, hvis opgave det må være at skaffe albuenum til de unge i kommunen, at sikre, at de behov, som specielt kendetegner gruppen af unge, kan varetages i kommunen, at informationen kan distribueres til unge, og at unge bliver set og inddraget i relation til det sociale liv og arbejds- og uddannelseslivet i kommunen.

Men vi tror ikke på, at man med etablering af specielle ungdomsrådgivninger løser problemet, man skubber det kun over i en fin, ny kasse. Det må være målet, at der er plads til alle unge i rådgivninger, i institutioner og i forvaltninger rundt om i kommunen. Jeg er faktisk sikker på, at mange af vore systemer i dag kunne lære meget af at prøve at tage hensyn til de behov, erfaringer og krav, som ungdommen har.

[Pernille Forchhammer]

Efter vores mening skal en indsats målrettes mod et behov og ikke mod en aldersgruppe. Selvfølgelig er der nogle behov, som er specielt kendetegnende for unge, men de har stadig en relation til andre aldersgrupper, og den relation må man endelig ikke bryde.

Jeg vil godt til slut spørge forslagsstillerne, hvad det er for nogle spørgsmål, som efter forslagsstillerens opfattelse kun berører unge og derfor kun skal løses blandt unge og ikke i et samspil med andre generationer.

Socialdemokratiet glæder sig til udvalgsbehandlingen, for vi synes, det er et vigtigt problem, forslagsstillerne tager op her. Vi vil også gerne være med til at løse det; vi skal bare sikre, at det er den rigtige måde, det bliver løst på.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan godt starte med konklusionen, og den er entydig: dette forslag er totalt overflødig.

Når man ser på, hvem der har fremsat det – og det er jo syv folketingsmedlemmer fra SF – kan man godt begynde at spekulere på, om der er nogen af de syv, der nogen sinde har været kommunalbestyrelsesmedlem, og hvis de har det, er det da i hvert fald lang tid siden. Man kan også få den tanke, om de nogen sinde forlader Christiansborg, om de har en by eller en kommune, de bor i, og en familie, om de bevæger sig andre steder end inden for disse tykke mure, for det bærer forslaget ikke præg af.

Man fremsætter i forslaget tre hovedsynspunkter. Det første er, at kommunerne skal have mulighed for at oprette et ungdomsråd. Den mulighed har kommunerne allerede. Inderlig overflødig!

Punkt 2. Kommunerne skal gives mulighed for at oprette et ungdomsteam. Kommunerne har denne mulighed. Altså også inderlig overflødig.

Som det tredje og sidste ønsker man, at kommunerne skal have mulighed for at etablere en åben ungdomsrådgivning, og igen må vi konstatere: Kommunerne har en sådan mulighed.

Lad mig nævne fra den kommune, jeg selv bor i – for dér kommer jeg såmænd næsten hver dag, og jeg er også medlem af byrådet, har været det i mange år – at vi da har indført disse ting for mange år siden. Vi har et ungdomsråd, vi har et ungdomsteam – som vi kalder noget andet for ikke at bruge det udtryk, som under-

visningsministeren heller ikke kan lide – og vi har også en åben ungdomsrådgivning. Det har vi valgt i Næstved Kommune, fordi vi har fundet, at det passede til vores kommune, og vi har givet det nogle opgaver, som vi mener passer til den by og den ungdom, vi har. Men jeg er da helt sikker på, at det, de eventuelt skal have i Skagen eller i Holeby eller i Augustenborg eller i København, er noget andet end det, vi har fundet frem til i Næstved, og lad dem dog finde ud af, hvad der passer til dem! Men de har muligheden, og den har de haft i 10 år.

Det er faktisk det, man med et godt SF-udtryk kunne kalde selvforvaltning. Hvorfor skal vi dog gå væk fra det?

Og så mine afsluttende bemærkninger: Når man læser bemærkningerne til forslaget igen – de er jo tit interessante – så står der meget, og det står med lille skrift, så der står ekstra meget, men det er utroligt, at man kan læse så mange ord, der omhandler børn og unge, uden at man en eneste gang, uanset hvor meget man leder, støder på ordene: forældre, familie, lærere, ungdomsledere, spejdere, sportsledere osv., altså alle disse mennesker, som ungdommen til daglig er omgivet af, og som på hver sin måde, i familien eller udenfor eller i skolen, søger at vejlede og råde. Nej, det eneste, man støder på konstant, er institutioner, socialrådgivere, behandlere, konferencer, altså det store sociale behandlersamfund. Det er det, der skal klare børnenes og de unges problemer, mens de, der står børnene og de unge meget nærmere: familie, venner og andre, ikke er nævnt.

Men konklusionen af det hele er: Mulighederne har eksisteret i masser af år, og der er masser af kommuner, der har gennemført disse ting på en måde, der passer til dem. Derfor er det et komplet overflødig forslag.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Hr. Helge Adam Møller provokerede mig lidt, da han refererede til, at der manglede en række ord, og så sagde han, at i forslaget var ordet forældre ikke nævnt. I første spalte står der »enlige mødre«, men dem regner hr. Helge Adam Møller måske ikke med til forældre.

Så sagde hr. Helge Adam Møller, at der var strøet omkring med socialrådgivere. I hvilken spalte og linje står ordet socialrådgiver i bemærkningerne, hr. Helge Adam Møller? Jeg kan godt huske det.

Mejdahl (V):

Da Venstres ordfører, hr. Henrik Toft, er forhindret i at være her, skal jeg træde i hans sted.

Venstre kan være enig i en del af de spredte tanker, der kommer til udtryk i SF's forslag til folketingsbeslutning om ungdomsråd og ungdomsrådgivning. Ligesom SF vil Venstre gerne skabe bedre vilkår for børn og unge, og vi vil i hvert fald også gerne føre den politik, der kan afskaffe ungdomsarbejdsløsheden, men her tror vi mere på vore egne metoder end på SF's. Og vel nok noget af det mest positive, der er sket på dette område, medens vi har haft firkløverregeringen, er, at de unge, der bliver færdig med en uddannelse, er der også efterspørgsel efter, der er plads til dem. At vi så stadig væk har nogle vanskeligheder, erkender vi.

Når der snakkes om de mange børn, der er anbragt uden for eget hjem, har Venstre også sit klare bud på det. Vi vil en styrkelse af familiepolitikken. Tit får vi så stukket i næsen fra mange sider: Jamen det har forældrene ikke kræfter til. Selvfølgelig kan det være svært, men det har nu engang med prioritering at gøre. Lad os i fællesskab prioritere omsorgen for børnene og de unge og deres tryghed noget højere, der ved kan vi hjælpe på mange af vort samfunds vanskeligheder og skabe en bedre fremtid.

Ofte har det været mit indtryk, at SF også prioriterer nærdemokratiet højt, men herinde synes jeg nok at holdningen er ret så centralistisk, når vi kommer til realiteterne. Netop ungdomsrådgivning egner sig til etablering i det nære miljø så tæt på dem, det vedrører, som overhovedet muligt. Rundt om i kommunerne kender man vanskelighederne og også opgaverne. Jeg ved, at man dér også i stort omfang har taget sig de opgaver på, som her foreslås. Det findes der mange eksempler på.

Venstre støtter undervisningsministerens udsagn om, at kommunerne allerede har de muligheder, som SF her vil give dem, og derfor må vi afvise forslaget, som jeg også kan afvise på CD's vegne.

Aase Olesen (RV):

Dette forslag er fremsat den 25. marts og kan derfor ikke kræves til anden (sidste) behandling i denne samling. Man kan heller ikke lade være med at tænke på, at selv om det blev vedtaget, ville det ikke ændre verden ret meget.

Som de tidligere ordførere har gjort rede for, er alt det, der foreslås, noget, der allerede i dag er mulighed for, og jeg opfatter egentlig SF's forslag nærmest som et venligt klap til en udvikling, som måske går lidt for trægt. Det kan man jo gøre på mange måder, man kan skrive en artikel eller en kronik, og jeg synes, man skal overveje i SF, om man skal bruge Folketingets tid til første- og andenbehandlinger af den slags.

Jeg er ikke uopmærksom på, at der er et enkelt forslag, nemlig det om, at man giver 50 pct. statsrefusion af udgifter til ungdomsrådgivning, hvilket vi er meget positivt indstillet over for, men SF vil jo også vide fra arbejdet i Socialudvalget, at regeringen for øjeblikket arbejder på at omlægge refusionssystemet, sådan at man i højere grad tilgodeser det forebyggende arbejde frem for det rene lappeskrædderi. Det var en ting, som også, ganske vist kun i bemærkningerne, var indeholdt i Det Radikale Venstres forslag om et socialt udviklingsprogram, og dette princip gav socialministeren sin varme tilslutning til. Det er vi altså enige om, men jeg går ud fra, at det ikke skal gennemføres isoleret. Det kan det nok heller ikke blive med den behandling, forslaget har fået her.

Så kan jeg godt forstå, at undervisningsministeren er lidt irriteret over udtrykket ungdomsteam, men her vil jeg da godt tage SF lidt i forsvaret, for det udtryk har man brugt bl.a. i Århus Kommune, og jeg synes, det er meget vigtigt også her fra Folketinget at få sagt, at netop det arbejde, der foregår på tværs af båsesystemet, på tværs af sektorerne, er utrolig vigtigt. Men det kan også godt foregå i dag, bare man har den tilstrækkelige politiske vilje lokalt, og derfor er det i hvert fald ikke en sag for Folketinget, sådan som det står her.

Noget andet er, at hvis man ad anden vej vil forsøge at fremme en sådan udvikling, mener jeg, at man skal gå den vej, som Det Radikale Venstre er gået, og fremsætte forslag direkte om midler til fremme af en sådan udvikling, altså gøre en massiv indsats for at fremme tværsektorielt samarbejde med en forebyggende hensigt og en forebyggende indsats.

Jeg synes altså, hvis jeg skal give SF et godt råd, at man skulle overveje, hvordan man bedst bruger Folketingets tid. Jeg har for nylig læst, at SF's præsidiemedlem også er bekymret over den måde, tiden anvendes på herinde, og dette

[Aase Olesen]

var nok et af de forslag, vi kunne have undværet.

Jane Oksen (FP):

Dette forslag fra SF ligner forslag, SF tidligere har fremsat. Vi mener, der hverken er brug for eller råd til en yderligere overbygning på den offentlige sektor, for den erkender alle i forvejen er for stor og omkostningskrævende.

Når det gælder rådgivning af unge på det sociale område, står kommunens social- og sundhedsforvaltning efter bistandslovens § 28 åben for enhver, og vi har udmærkede skolevejledninger, og i kommunerne vejleder man også unge arbejdsløse, ligesom der er et udmærket samarbejde i dag mellem skoler og socialforvaltninger. Denne udbygning af vejledningen af unge mener vi altså er overflødig.

Vi mener heller ikke, det er rigtigt, at kommunerne splitter hjælpen op og indfører en speciel ungdomsrådgivning. I forvejen kan de gøre en udmærket indsats inden for de nuværende budgetter, så at sætte flere penge af til en sådan rådgivning mener vi bestemt ikke der er råd til.

Det er åbenbart SF's hensigt, at der skal ansættes en lang række mennesker, der ifølge forslaget skal holde møder om det ene og det andet. Man kan godt sætte spørgsmålstegn ved, hvor meget tid der i grunden bliver til overhovedet at hjælpe de unge, eller om det hele går op i møder og udvalg og den slags ting.

SF har heller ikke gjort sig den ulejlighed at sætte penge på, hvor meget dette forslag egentlig kommer til at koste.

Man taler også om, at når der er problemer med de unge, er det samfundets skyld. Det er sikkert også rigtigt. Men så var det samfundet, vi skulle til at ændre, f.eks. nedsætte skattetrykket, så forældrene havde mere tid til at tale med de unge. Det ville være langt mere forebyggende end en stadig ansættelse af nye eksperter, der i stedet for har tendens til at fjerne de unge fra forældrene. Vi ved godt, at hvis de unge er utilfredse med forældrene, står de kommunale myndigheder straks parat til at tilbyde dem ophold uden for hjemmet.

Oven i ungdomsråd og ungdomsrådgivning skal SF have endnu en overbygning, et såkaldt ungdomsteam. Det fremgår af bemærkningerne, at det skal have en utrolig kompetence, ja, end ikke kommunalbestyrelsen kan tilsidesætte

ungdomsteamets beslutninger. Jeg finder det lidt mærkværdigt, at kommunalbestyrelsen ikke skal have den overordnede styring. Men alt i alt mener vi i Fremskridtspartiet, at kommunerne selv kan klare disse ting og gør det udmærket i øjeblikket.

Vi er selvfølgelig positive over for rådgivning, men ikke i den bureaukratiske og diktatoriske form, som SF har opbygget i sit forslag. Med de stigende offentlige udgifter må det i hvert fald ikke være noget, der koster penge.

Vi synes også, at rådgivning ikke bør stoppe, når man er 26 år, og – som det også tidligere er sagt af en af ordførerne – at gruppere de unge for sig mener vi altså er en helt uheldig tendens. Det må være rådgivning for alle og inden for de bestående økonomiske rammer.

Merethe Due Jensen (KRF):

Vi vil gerne påskønne de intentioner, som ligger bag det fremsatte forslag om ungdomsråd og ungdomsrådgivning. Jeg tror, det er vigtigt, at man i høj grad forsøger at aktivere de unges interesser, og at man opretter ungdomsråd, ungdomsteam, ungdomsgrupper, eller hvad man nu vil kalde det, og åben ungdomsrådgivning.

Generelt må man sige, at de unge menneskers engagement, specielt i det lokale styre, er yderst begrænset. Jeg tror, at hensigten med forslaget, netop at aktivere de unge mennesker, er rigtig, og derfor påskønner vi også initiativet.

Det, der er problemet med forslaget, er, om man med rette kan sige, om lovgivning på området er nødvendig. Som ministeren gjorde opmærksom på i sit indlæg, er det således, at man allerede i dag i mange kommuner har oprettet såkaldte ungdomsråd, som det er nævnt flere gange, men at erfaringerne med disse oprettelser ikke har været særlig opmuntrende.

På den anden side skal det selvfølgelig understreges, at fordi succesen ikke har været stor, behøver det ikke betyde, at man dermed skal undlade at skabe mulighed for oprettelse af ungdomsråd.

Når det drejer sig om ungdomsteam, er det således, at der allerede i dag, som ministeren bemærkede, er alle muligheder for at kunne oprette dem. Her har erfaringerne været betydelig bedre end med ungdomsrådene.

Ideen med åben ungdomsrådgivning synes jeg er god, og den kan i stort omfang være et led i at give de unge en samlet vejledning på ét sted.

[Merethe Due Jensen]

Vi ønsker, at familierne skal prioriteres, og ser gerne familierådgivning. Vi kan ikke se på rådgivning isoleret for børn og unge. Det bør være en samlet familierådgivning.

Afslutningsvis vil jeg sige, at man allerede inden for den gældende lovgivning har mulighed for at tilgodese de ønsker, som SF giver udtryk for i forslaget. Derfor er forslaget overflødigt.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge om – for jeg kunne ikke finde det noget sted i forslaget – hvad det ville koste. Men det kan vi måske få forslagsstillerne til at fortælle?

Jørgen Tved (FK):

Det er, som om nogle af bemærkningerne til forslaget er gået komplet hen over hovedet på alle de ordførere, jeg har hørt indtil nu. Jeg skal gerne citere dem for måske at hjælpe lidt på hukkommelsen:

»... så har vi i dag stadig ca. 60.000 registrerede ungdomsarbejdsløse, dertil en restgruppe på ca. 40.000 ikkeuddannelsessøgende uden for arbejdsstyrken.«

Det fortæller lidt om, hvad det er for problemer, der er peget på i forslaget fra SF. De, der har været på talerstolen indtil nu, har sådan forsøgt at drukne det hele i velvilje: vi skal naturligvis være gode over for de unge, vi skal hjælpe dem, og alle muligheder står åbne osv. Men resultatet er altså disse 100.000, som der er peget på her.

Man kunne også pege på andre sider, som fortæller lidt om, at den politik, man har ført over for børn og unge, i høj grad har spillet fal-lit. Når man i dag taler om, at der f.eks. er 200 børn og unge, der lever på gaderne i København og ikke har andre muligheder, er der et eller andet, der burde ringe i politikernes hoveder og få dem til at spørge: Hvad har vi gjort forkert? Drukner vi hele spørgsmålet om ungdommen i velvilje? Drukner vi det hele i ord?

Det er i hvert tilfælde den opfattelse, jeg har af tingene. De steder, hvor man har haft disse ungdomsråd, og hvor de næsten alle steder er bukket under, er det vel, fordi man har givet nogle i forvejen aktive unge nogle muligheder for at tro, de var et eller andet ved musikken, at de havde en eller anden funktion, men kom de med forslag, som de mente kunne bære tingene videre frem, var der sandsynligvis ingen penge til at gennemføre dem for, eller det var måske ikke så klogt, som de selv mente, og nu skulle vi

se på sagen, vi kunne nedsætte et udvalg eller en komité, og vi kunne sikkert trække tingene så meget i langdrag, så de unge var nået pensionsalderen, inden nogen egentlig beslutning var taget.

Jeg synes, at hr. Carsten Andersen og SF her peger på nogle meget alvorlige problemer, der måske nok burde foranledige, at vi også her i Folketinget fik en debat om ungdommens samlede situation. Det har noget at gøre med mulighederne for uddannelse, støtte til uddannelse, et sted at bo, det har noget at gøre med arbejdssituation osv.

De steder, hvor ungdommen har forsøgt at indrette sig på egne præmisser og ud fra deres egen situation, ser vi jo somme tider, at det er politiet, der bliver sat ind. Jeg tænker på BZ'erne, når de prøver på at løse deres boligproblemer ved at rykke ind i nogle ejendomme, som står tomme. Man ser, hvordan den borgerlige fløj ved visse lejligheder kagler om, at nu skal vi nedlægge Christiania. Her er også nogle unge, der har indrettet sig på egne præmisser ud fra den situation, som de nu står i. Hvad er svaret fra de såkaldte ansvarlige politikere? Lad os sætte ordensmagten ind!

Jeg synes, at det, der er peget på i forslaget, om, at man skal give nogle rammer og så lade de unge om selv at fylde dem ud, er godt. Jeg kunne pege på nogle eksempler, hvor jeg har oplevet, at man har stillet nogle rammer til rådighed og så ladet de unge selv om at udfylde dem. Jeg kunne pege på institutionen Vesterbro Ungdomsgård, hvor man på et tidligt tidspunkt, hvor det måske ikke var så moderne at lade de unge klare sig selv eller udfylde rammerne, har ladet dem prøve at få denne institution til at fungere på deres egne præmisser.

Men hvor mange steder har man givet disse rammer? Hvor mange steder har der været åbnet mulighed for, at de unge på den måde kunne indrette sig i deres fritid osv., som de ønskede? Jeg kan pege på Vesterbros Arbejdsløshedshus osv. Der findes mange af den slags initiativer rundt omkring, som beviser, at dér, hvor man giver de unge de fysiske rammer, hvor man viser dem tillid, kan de godt klare problemerne selv. Det, man frygter fra dette Folketing – og det synes jeg debatten viser tydelige tegn på – er: Gud fri os, lad os ikke give dem for meget at skulle have sagt, ikke for stor indflydelse, tænk, hvis de gjorde og mente no-

[Jørgen Tved]

get andet end det, vi voksne, vi ansvarlige, mener der skal til. Jeg synes, det er et udmærket forslag. Vi går meget gerne ind i en seriøs debat herom.

Carsten Andersen (SF):

Under alle omstændigheder vil jeg gerne takke for, at man tog sig tid til at gå på talerstolen og kommentere forslaget.

Jeg skal vide at erindre mig, at alt, hvad der stod i dette forslag, kan lade sig gøre, hr. undervisningsminister, fru Aase Olesen og fru Pernille Forchhammer, fordi der var nogle små biord, som fru Aase Olesen ganske rigtigt bemærkede, og som der også står nogle af de andre steder. Jeg skal ikke lave den fordrejning, at jeg siger, at der var tilslutning til det. Det opfattede jeg ikke at der var. Når repræsentanterne for et overvældende flertal siger, at det, der står i dette forslag, kan lade sig gøre, skal jeg heller ikke spille Tingets tid mere; så lad os få det sat i gang. Lad os give 50 pct. til åbne ungdomsrådgivninger, hr. undervisningsminister. Der er ingen grund til at fremsætte dette forslag, når man bare kan stå op og sige, at det har kunnet lade sig gøre i 10 år, det, der står her. Lad os komme af sted. Hvad venter vi på?

Men det kan jo ikke lade sig gøre. Det er det, der er problemet. Det er derfor, forslaget er fremsat. Folketingets medlemmer, der er gået ind i denne sag, ønsker jo ikke at diskutere det egentlige indhold, der er i det, fordi I siger egentlig: Det kan jo lade sig gøre. Det er rigtigt, at man kan etablere en åben ungdomsrådgivning. Enhver kan slå en bod op eller leje et eller andet og starte en åben ungdomsrådgivning. Det er rigtigt. Det findes mange steder. Der findes da også mange steder ungdomsteam. Det kan da lade sig gøre. Enhver kan leje en forretning og sætte et skilt på døren og skrive »ungdomsteam«. Det er da også rigtigt, at man mange steder kan lave ungdomsråd, nedsætte et eller andet råd og sige: Nu er vi et ungdomsråd, og så er det et ungdomsråd. På den måde kan man køre argumentationen rundt. Det har vi frihed til at kunne gøre i dette land, men det, der ligger i forslaget, er jo at give de forskellige organer sammenhæng og indhold og muligheder. Derfor er det meget beklageligt, at ordførerne for de forskellige partier er stået af på dette her.

Jeg skal ikke komme med nogle fraser om, at man nu svigter ungdommen osv., men jeg skal tillade mig at bemærke, at man med denne afvisning egentlig fokuserer på socialrådgivning, faktisk ligesom hr. Helge Adam Møller, der refererer til, hvad der står i forslaget, uden at han har læst det. Det røbede hr. Helge Adam Møller ganske klart ved at sige: Det blomstrede med socialrådgivere, og der var ikke et ord om familier. Der står ikke et eneste ord om socialrådgivere i forslaget, og der er to linjer om familier.

På samme måde læser I rundt omkring, hvad det er, der står om ungdomsråd, hvad det er, der står om ungdomsrådgivning, og hvad der er lavet af ungdomsteam, på nøjagtig samme overfladiske måde, som hr. Helge Adam Møller har læst det. I beskæftiger jeg ikke med, hvad det er, forbrugerne har fået tilbudt inde i forretningen. I siger bare: Der er jo et ungdomsråd. Så er det løst. Der er jo en ungdomsrådgivning. Så er det løst. Men for at komme i forbindelse med en ungdomsrådgivning i dette land skal man enten være kriminel eller et socialt tilfælde, eller man skal have nogle problemer henne i skolen. Det ved I jo, der arbejder med de ting.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Direkte tiltale er ikke tilladt.

Carsten Andersen (SF):

Jeg må ikke tale til nogen personligt.

De problemer, som nogle står med i dag, kan ses f.eks. i Politiken, som den 12. april 1988 refererer en undersøgelse, der er foretaget blandt 2.000 unge. Her peger man på, at unge i stigende grad ryger ud i vagabondering, i boligløshed, i uddannelsesløshed, fordi de ikke får tilbudt de muligheder, der er, og fordi de heller ikke kan samles op af de tilbud, der er i dag. Det er et reelt problem for de unge. Det er også et reelt problem, at arbejdsløsheden for de unge er stigende, at flere og flere falder ud af uddannelsen, at boligproblemerne vokser mere og mere, og at de unge må gribe til BZ-bevægelse og andre voldelige ting, som vi absolut er imod, og også det, at en stor del af ungdommen glider ud i alkohol- og speedmisbrug. O.k. det kan være, at det er at spille tiden at forsøge at rette op på disse ting, men det er dog endnu mere tidsspilde at lade være med at gå ind i den debat, som foregår.

[Carsten Andersen]

Jeg glæder mig til udvalgsarbejdet, fordi jeg vil forfølge det, som undervisningsministeren var inde på, at disse ting kan lade sig gøre. Jeg vil meget gerne opfatte det som et positivt til-sagn om, at det kan lade sig gøre, for så er vi nået et kæmpeskridt videre.

Man kan så reflektere noget over, at der er så mange fra regeringspartierne, som siger, at man ikke skal komme med »skal« over for kommunerne, man skal ikke diktere kommunerne, når man faktisk forringer kommunernes situation skridt for skridt, krone for krone, mulighed for mulighed. Hver eneste gang en kommune skal i gang med et nyt tiltag, skal kommunen faktisk aflevere de samme penge til staten, som de vil bruge til noget nyudvikling. Derfor indeholder forslaget også en 50 pct.s statsrefusion, sådan at kommunerne får mulighed for økonomisk at kunne gå i gang med en ungdomsrådgivning, der skal være bred. Denne refusion er en af de væsentlige ting. Undervisningsministeren siger, at der er intet til hinder for, at kommunerne kan gøre det. Jo, der er det til hinder for det, at de bliver økonomisk straffet, hvis de tager så-danne initiativer, og fordi alle de økonomiske tilskud, der er, er bundet til en ganske speciel problemstilling.

Når så fru Pernille Forchhammer siger, at det skal være behovsrettet og ikke aldersrettet, så siger man: Jamen du kan kun få rådgivning her, du kan kun få støtte her, hvis du lige nøjagtig har dette bestemte behov. Det betyder, at alle de problemer, der hænger sammen med det problem, man møder op med, ikke kan løses dér, hvorefter man skal flintre over til et andet eller et tredje sted. Det er det, mange unge ikke kan klare, og som de går i stykker på: at det er sådan en slags hinkerude med de forskellige tilbud. Det ville da også være langt mere rationelt at samle det ét sted. Jeg kan slet ikke forstå, hvorfor denne rationalisering ikke kan finde plads, når det drejer sig om tilbud til børn og unge.

Jeg kan godt følge fru Pernille Forchhammers problemer, når hun siger, at man ikke skal lave aldersgrænser på en lang række områder, men jeg mener, at ungdommen trods alt er det, som fremtidens samfund skal bygge på. Derfor må man give den et ekstra skub, for at den kan udvikle sig.

Hr. Helge Adam Møller har jeg kommenteret. Jeg syntes, at jeg hørte hr. Helge Adam

Møller sige, at ungdommen er overflødig, og at den ikke eksisterer rundt omkring, men jeg tog da gudskelov fejl.

Vedrørende de ord, hr. Helge Adam Møller manglede, så kan man ved alle forslag sige: Jeg mangler de ord, og jeg mangler de ord. Hvor er politikken henne, hvor var indholdet henne? Jeg synes egentlig, at det var det, jeg manglede i hr. Helge Adam Møllers indlæg.

Venstre ønsker altid alt godt for de unge og ønsker også, at det skal være nær og tæt på. Det forslag her imødekommer alle disse ting.

Jeg skal beklage, at fru Aase Olesen finder, at det er tidsspilde at drøfte disse ting, og jeg har bemærket, at forslaget ikke vil ændre verden, og det synes jeg da egentlig er ret positivt, fru Aase Olesen, men jeg tror, at det vil ændre verden for mange unge.

Hvis det er så lidt, der ligger i dette forslag, kan jeg ikke se, at vi skal spille mere tid. Lad os ret hurtigt få det til anden behandling og få det igennem, hvis ikke det ændrer så meget.

For mange unge vil det betyde en ganske kolossal ændring. Jeg vil give fru Aase Olesen, at det var måske uovervejeth, at de ting, som ligger i forslaget, kunne have været undværet.

Til Fremskridtspartiets evige spørgsmål om, hvad forslaget koster, skal jeg under udvalgsarbejdet redegøre nærmere for det. Det er de samme ting, som Kristeligt Folkeparti var inde på. Jeg ser frem til udvalgsarbejdet om det.

Jeg skal takke hr. Jørgen Tved for den positive behandling og for den støtte, der lå i tilsagnet om udvalgsbehandling. Om ikke andet kan vi da i alle tilfælde få talt ungdommens problemer igennem og måske også få klargjort, i hvor stor udstrækning regeringspartierne vil være med til at gennemføre de ting, de mener har kunnet lade sig gøre i 10 år, men som jo bevisligt ikke eksisterer nogen steder.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg blev da lidt klogere efter talen her, men jeg kan ikke helt forstå – når det er noget helt andet, man mener, end det, der i virkeligheden står i forslaget, for det forstod jeg på hr. Carsten Andersen – at man så ikke fremsatte et totalt anderledes forslag, der går ind på de ting, som man siger. Hr. Carsten Andersen giver jo selv alle de ordførere ret, der siger, at de fleste af de ting, der står her, kan man gøre i øjeblikket. Det

[Helge Adam Møller]

er op til den enkelte kommune. Udform da et forslag, der er i overensstemmelse med de tanker, der kommer frem her!

At jeg skulle have givet udtryk for, at ungdommen var totalt overflødig, forstår jeg ikke, for jeg nævnte netop, hvad den kommune, hvor jeg selv var medlem af socialudvalget og medlem af byrådet, har gennemført. Om det så er 80 pct. eller 90 pct. af alle de ideer og tanker, der står her, har jeg da stemt for dem. Det er netop, fordi vi synes, der er mange rigtige og gode ideer og tanker, men det er altså bare noget, man kan i øjeblikket. Derfor stadig væk mine bemærkninger om det overflødige.

Til sidst en enkelt berigtigelse. Hr. Carsten Andersen har selvfølgelig fuldstændig ret i, at ordet socialrådgiver, som jeg nævnte indledningsvis i min første tale, ikke findes ét eneste sted i teksten. Det var mig, der havde associeret lidt for hurtigt, for der står på side 1, at ungdomsrådgivningen skal udøve social vejledning. Det er altså sådan en, vi bl.a. har, og de, der udøver og rådgiver med social vejledning, er meget ofte socialrådgivere. Det var altså derfor, at det ord faldt mig i munden. Men det er korrekt, selve ordet står der ikke. Men kald mig Mads, hvis det ikke bl.a. er den slags mennesker, som skal udføre den rådgivning; selvfølgelig, for det er de uddannede til. Der er ikke noget galt i at være socialrådgiver, tværtimod.

Carsten Andersen (SF):

I henhold til forretningsordenen er jeg jo udelukket fra at kalde hr. Helge Adam Møller Mads – hr. Mads. Det, der var indholdet, hr. Helge Adam Møller, var faktisk netop at undgå, at det skulle være socialrådgivning, der skulle foregå på ungdomsområdet, fordi vi så kom ud i en anden diskussion, nemlig at nu skulle vi have en ny social institution. Det skulle faktisk være en tværfaglig rådgivning, sådan at det kunne være en skolelærer, en fra handelsområdet, det kunne faktisk være fra alle dele af samfundet, måske også fra forsvaret, som lavede et stykke arbejde i en sådan ungdomsrådgivning. Derfor vidste jeg i mit bagehoved, at der stod ikke socialrådgiver i forslaget. Derfor kunne jeg så skråsikkert sige, at det ikke stod der.

Med hensyn til, om det kan lade sig gøre, vil jeg da godt gentage, at der ligger da noget styring i det, ellers ville jeg indirekte give fru Aase Olesen ret i, at det var tidsspilde, men der ligger

jo alle »skal«erne på ungdomsrådgivningsområdet, som sætter nogle betingelser for at få 50 pct.

Der ligger også en styring i ungdomsteamet ved at give det en myndighed, fordi man godt kan lave koordinerende virksomhed, men enhver, der har været uden for murene, hr. Helge Adam Møller, ved jo, at hvis en teknisk skole ikke vil komme, hvis kriminalforsorgen ikke vil komme, eller hvis der er nogle andre, der ikke vil komme, bliver de bare væk og siger, at vi er da ikke forpligtet til at komme.

Det, der ligger i dette forslag, er: Nu er det jer, der arbejder med ungdommen derude, nu skal I være med til at lave disse ting. Folk, der arbejder med arbejdsmarkedet og med uddannelsesstilbud, ungdomsrådgivning og de ting, ved jo, hvor besværligt det er at få en række af disse institutioner til at møde op. Det er det, der ligger i det, og det er det, som I måske ikke tør være med til at stramme op og få dem til. Det er dér, hvor de ordførere, der har været heroppe, forvanser tingene ved at sige, at det kan lade sig gøre i forvejen. Her vil jeg vende tilbage til, hvordan undervisningsministeren og hr. Helge Adam Møller og fru Aase Olesen egentlig opfatter, hvordan det kan lade sig gøre. Det kan være, at det er et spørgsmål om en vejledning til de institutioner, der ikke vil deltage i det koordineringsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

[Fjerde næstformand]

Miljø- og Planlægningsudvalget (7/4 88):

Udtræder: Jørgen Estrup (RV)

Nyt medl.: Marianne Jelved (RV)

Miljø- og Planlægningsudvalget (8/4 88):

Udtræder: Ingerlise Kofoed (SF)

Ny stedf.: Jens Thoft (SF)

Udtræder: Niels Anker Kofoed (V)

Ny stedf.: Hans Jørgen Holm (V)

Arbejdsmarkedsudvalget (12/4 88):

Udtræder: Taanquist (S)

Ny stedf.: Helle Degn (S)

Udtræder: Kurt Frederiksen (FK)

Ny observatør: Berlau (FK)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 14. april 1988, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.27
